

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

Политика за род и еднаквост

на Асоцијацијата за здравствена едукација и истражување - Х.Е.Р.А.

Јуни 2013 година

1. Позадина

1.1 Општествен контекст

Политиката на родова еднаквост во Македонија, како концепт во кој мажите и жените имаат еднакви можности за остварување и еднакво учество во сите сегменти на својот живот, личен, професионален, приватен, духовен, културен, социјален, политички, економски е нешто што постои само на хартија во многу институции и организации, а во истите тие сегменти на секојдневното живеење не доживува практична примена. Луѓето во Македонија не се доволно информирани за значењето на поимот родова еднаквост, ниту пак за значењето на принципите на еднаквост и недискриминација како суштински делови од концептот родова еднаквост. Не постои доволна сензитивност меѓу луѓето, прифатена е исклучиво бинарната поделба на родот, негово поистоветување со биолошкиот пол и не се прифаќа концептот на родова трансформативност.

Родова еднаквост е исто така важно прашање во однос на човековите права. Човековите права се потврда за луѓето во однос на социјалните договори кои им ги гарантираат нивните основни слободи; родовата нееднаквост рефлектира недостатоци во овие социјални договори и во активностите на оние кои треба да ги обезбедуваат и заштитуваат овие права. Родовата нееднаквост е исто така подеднакво причина и последица на злоупотребата на човековите права и недостаток на заштита. Сеуште во агендите за човекови права родовата еднаквост е ретко експлицитно инкорпорирана во рамки на националните законски регулативи и политики. Уште повеќе, перспективите на човековите права придонесуваат кон нови пристапи на нормативно, аналитичко и

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

инструментално димензионирање на стратгиите за родова еднаквост. Најпрвин тоа донесува силна и експлицитна нормативна рамка која е легитимирана преку поткрепата на меѓународните закони кои ги истакнуваат принципите на еднаквост, не дискриминација и социјална правда како приоритети во политиките. Второ, перспективите на човекови права вклучуваат нови анализи за причините на родовата нееднаквост. Трето, човековите права се алатка (не се само вродени) со кои се дава поголемо значење на родовата еднаквост.

Во поглед на постојната законска легислатива постојат мал број на акти кои во себе го содржат концептот на родова еднаквост. Историски гледано прв акт кој има некакви елементи на родова еднаквост е Уставот на РМ кој содржи одредби за родова еднаквост меѓу граѓаните како основно и фундаментално човеково право. Првиот акт кој поспецифично и потемелно се осврнува на родовата еднаквост е Акцискиот план за родова еднаквост, донесен во 1998 година. Во подоцнежните години за прв пат се отвора прашањето за учество на Владата во креирање на политики за родова еднаквост и воведување на задолжителни квоти за учество на жените во јавната политика и во овој период за прв пат се отвора една нова тема која го вклучува прашањето за сексуално вознемирување. Во 2005 година за прв пат се воведени квоти за задолжителна застапеност на двата пола во законодавната власт. Во 2006 година се донесува Законот за еднакви можности на мажите и жените кои треба да претставува основен и водечки акт за воспоставување на родова еднаквост во јавниот и приватниот сектор, а година дена подоцна донесен е и Национален план за родова еднаквост. Во овој контекст значајно е да се спомене Законот за заштита од дискриминација, кој меѓу другото како основ за дискриминација го познава и родот. Од останатите позначајните законски акти кои имаат во себе елементи на родова еднаквост е Законот за работни односи кој содржи одредби за еднаквост на мажите и жените при вработување, еднакви примања за работа на исти работни позиции, одредби за мобинг и посебни одредби за бременост и мајчинство.

Од законските и подзаконските акти, кои се усвоени и треба да се применуваат, исклучително е битен новиот Закон за еднакви можности на мажите и жените донесен во 2011

Х. Е. Р. А.

асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

година, Стратегијата за воведување на родово одговорно буџетирање во Република Македонија со важност од 2012 до 2017 година, Националната стратегија за еднаквост и недискриминација по основ на етничка припадност, возраст, ментална и телесна попреченост и пол со важност од 2012 до 2015 година, Националниот акциски план за родова еднаквост со важност од 2013 до 2016 година, како и нацрт Стратегијата за родова еднаквост 2013-2020. Од позначајните меѓународни документи кои содржат елементи на родова еднаквост, меѓу другите, Македонија ги има ратификувано Европската конвенција за човекови права и слободи, Конвенцијата за елимирање на сите форми на дискриминација на жената (CEDAW), Пекиншката конвенција, а како потписник се јавува и на Конвенцијата за превенција и борба против семејното насилство и насилство над жената. (САНВИО)

Контрадикторно на постојниот тренд на донесување на родово сензитивни акти и ратификација на родово сензитивни меѓународни документи, сведоци сме на активна владина политика и изјави на високи државни функционери со кои на жената и се наметнуваат само традиционалните улоги и во целост и се негираат родовите права.

1.2 Проценка на организацијата

Основните принципи на работата на Асоцијацијата за здравствена едукација и истражување -ХЕРА се засноваат на родовата еднаквост. Ова е видливо на повеќе места во Статутот на организацијата, Стратешката рамка 2009-2013, како и посебните политики наменети на различните подрачја на интервенција, особено Политиката за СРЗ и ХИВ (2010), Политика за абортус (2009), Политика за машко СРЗП (2011), како и правилникот за работните односи. Важно е да се истакне дека начелото на родова еднаквост, покрај основачките и стратешките документи, е видливо на сите нивоа на дејствување организацијата, како на внатрешно ниво (управување и раководење), така и на надворешно (нудење услуги и застапување).

Х. Е. Р. А.

асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

Во надворешната процена на основачките и стратешките документи, како и на капацитетите на вработените во ХЕРА, спроведена од странана на м-р Славчо Димитров, непосредно пред подготовката на овој текст се истакнува: „Инкорпорирањето на родово сензитивниот пристап и родовата еднаквост во рамки на програмите и политиките на организацијата добива своја комплексност со тоа што на родот не се пристапува како кон монолитна категорија, туку истиот се поима како мноштвена и внатрешно поделена категорија која опфаќа разнородни идентитетски и социјални позиции раслоени по оските на класа, етницитет, раса, сексуалност итн. Тргувајќи од оваа основна претпоставка, евидентна е сензитивноста кон различните потреби и проблеми со кои се соочуваат жените и мажите во зависност од нивната професија (сексуални работници), етницитет (Ромк/и), сексуалност (лезбејки, МСМ, хомосексуалци), возраст (млади, адолсцентни, возрасни), класа и социјален статус (ранливи популации ефектуирани од сиромаштија), здравствен статус (ЛКХИВ, корисници на дроги), попреченост итн. “ понатаму „Родовата сензитивност во стратегијата на организацијата е видлива, не само на ниво на експлицитното вклучување на правата на жените во рамки на програмите, туку, што е уште поважно, усогласувањето на имплементацијата на родовата еднаквост со некои од основните феминистички заложби во контекстот на СРП.“ (документот е достапен како прилог 1)

Сепак идентификувани се следниве недостатоци и препораки за подобрување и целосно остварување на зададените обврски:

- Интегрирање на принципите за родова еднаквост, зададени во основачките и стратешките документи, во рамки на годишната програма (подеднакво во сите проекти) на организацијата
- Поширок и сеопфатен увид во родовите разлики во контекст на репродуктивното и сексуалното здравје (не само строга поделба на мажи и жени), по родовата оска на

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera.org.mk
web hera.org.mk

социјална поделба, а кои произлегуваат од социо-културните норми и политичката нееднаква дистрибуција на релациите на моќ во родовиот систем.

- Обезбедување на родово сегрегирани податоци во истражувачката дејност, но и за дадените услуги
- Истакнување на родовите аспекти при буџетирањето и финансиското работење на организацијата
- Интегрирање на родовите принципи во мониторинг и евалуација на програмите на организацијата

1.3 Дефиниции и принципи

Родот во оваа политика ќе се подразбира како концепт што опфаќа економски, политички и културолошки атрибути кои се поврзуваат со поимите „машко“ и „женско“. Понатаму, родот ќе се однесува на низа општествени конструирани улоги и врски, лични карактеристики, ставови, вредности и релативна моќ и влијание кое општеството им го припишува на машкиот и женскиот пол во различни услови. Родот е усвоен идентитет којшто се учи, се менува со текот на времето и во голема мера варира во различни култури. Родот претставува релација и не се однесува просто на жени и мажи, туку на врските меѓу нив.

Родова еднаквост, се заснова на следниве принципи: права, еднакви можности (надминување на историските и нормализирани нееднаквости во културата), еднакво вреднување на придонесите и резултатите различни по род и дејствување. Се однесува на еднаквите права, одговорности и можности за сите, без разлика на родовата идентификување односно, полот и врските со социјалниот статус, возраста или етничката припадност. Ова значи дека одговорноста и привилегиите нема да се третираат различно

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

во зависност од биолошкиот пол со којшто некој/а се родил/а. Родовата еднаквост подразбира дека интересите, потребите и приоритетите на мажите и жените се земаат подеднакво предвид, не заборавајќи ги варијациите на различните мажествености и женствености и нивните можни трансформации.

Под родовото вклучување се подразбира процесот на проценување на импликациите за мажите и жените од секоја осмислен чин, вклучувајќи ја легислативата, политиките и програмите, во сите области и на сите нивоа. Тоа е стратегија со којашто интересите и искуствата на жените, како и на мажите, се вклучени во развојот, остварувањето, надзорот и евалуацијата на стратегиите и програмите во сите политички, економски и социјални подрачја со што жените и мажите можат да имаат подеднакви придобивки, а овековечената нееднаквост е избегната.

ХЕРА ќе се обврзе за интегрирање на родово трансформативни процеси на сите нивоа од своето дејствување врз основа на следниве принципи:

- Создавање на норми и структури за еднакви социјални можности
- Поттикнување на еднакво - родово однесување на индивидуално ниво
- Трансформирање на постојните родови улоги
- Создавање на подеднакви родови односи
- Застапување за политичка и правна промена за поддршка на еднакво - родови социјални системи

1.4 Цел на родовата политика

Главната цел на оваа политика е да се обезбеди дека предвидените основачки и стратешки принципи за родова еднаквост во целост се применуваат во законодавното

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

управување и секојдневното раководење со организацијата, при обезбедувањето на услугите за сексуално и репродуктивно здравје на оние на кои им се најпотребни, како и при активностите за застапување за општество во кое се почитуваат сексуалните и репродуктивните права.

Со други зборови, оваа политика треба да обезбеди дека сите членови, волонтери, вработени, корисници на услуги имаат ист третман без разлика на нивниот родов идентитет и родово изразување, но во исто време се залагаат за ист таков третман во својата работа и во своите заедници.

2. Обврски за родово унапредување по области

2.1 Управување

Статутот на организацијата ги предвидува следниве обврски:

- ХЕРА ќе се стреми кон правилно информирање на жените, мажите и младите околу изборот на сексуалноста, превенција, грижа и третман на СПИ и ХИВ и соодветен пристап до доверливи и квалитетни услуги за да можат слободно да го остварат својот избор во однос на сексуалноста, превенција, грижа и третман на СПИ и ХИВ, вклучувајќи целосна заштита на лицата кои живеат со ХИВ/СИДА и нивните најблиски, контрацепцијата, безбедниот и легален абортус сексуалните и репродуктивните права.

- Иако во Статутот е пропишано дека половина од членовите на управниот одбор треба да бидат жени. ХЕРА не го прифаќа родот како бинарна категорија, не го поистоветува со биолошкиот пол и прифаќа родова трансформативност. Согласно наведеното доколку едно лице има машки биолошки пол, а родово се идентификува како жена, во Управниот одбор ќе учествува како жена.

- Извршниот/та директор/ка вработува и отпушта лица кои ги изведуваат тековните проекти. При вработувањето и изборот на менаџерскиот тим, извршниот/та директор/ка вработува и ќе осигури раководителите и вработените да бидат жени и ќе се стреми кон стимулација на жените

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

да аплицираат на огласот за вработување. При вработување на нови лица, извршниот/та директор/ка вработува ќе се погрижи тоа да бидат жени и/или родово сензитивни лица.

- Управниот одбор при изборот на извршниот/та директор/ка вработува ќе се погрижи тоа да биде жена и/или родово сензитивно лице.

Политики и стратешки документи

Организациската политика ќе го подразбира правото на абортус на следниов начин и ќе се залага за:

-Абортусот е легитимно право на секоја жена слободно да одлучува за своето здравје и живот. Правото на избор за абортус е едно од фундаменталните сексуални и репродуктивни права кое овозможува сите жени сами да го контролираат своето тело и слободно да донесуваат одлуки како ќе го планираат семејството односно дали, кога, со кого и како ќе имаат деца.

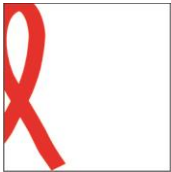
- За полесен пристап до безбедни, прифатливи по цена, ефективни и модерни контрацептивни средства како најдобар начин за спречување на несаканата бременост и за обезбедување на безбеден и задоволувачки сексуален живот.

-За сеопфатни информации и услуги за контрацепција и абортус, заложба за слободен пристап до безбеден и квалитетен абортус

-Застапување при креирањето на сите политики и програми за сексуалното и репродуктивното здравје и права поврзани со прашањата за абортус и контрацепција и ќе инсистира за препознавање на правото на избор и поголема достапност до информации и услуги

Организациската политика за ХИВ ја обврзува организацијата да се:

- Залага за програми кои се родово трансформативни земајќи ги предвид факторите кои ја зголемуваат ранливоста од ХИВ и СПИ кај жените и девојките.

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

- Залага за поширока дефиниција на родот за да се намали родовата дискриминација со цел еднаков пристап до сервисите за СРЗ и ХИВ за сите, вклучувајќи ги жените и девојките, мажите и момчињата, лезбејките, геј и транс-родовите и квир лица.
- Почитува правото на избор за продолжување со бременоста или прекинување на бременоста на секоја ХИВ+ бремена жена, при што во првиот случај ќе се залага за обезбедување на бесплатен и квалитетен третман со АРТ за превенција на пренос од ХИВ од мајката на својот плод. При тоа ХЕРА настојува да обезбеди ДСТ, психо-социјална поддршка и пристап кон третман, како преку своите сервиси така и преку партнерските сервиси

Политика за машко СРЗ:

Во овој документ се пропушува:

- Разбирање на родот не само како „женско“ прашање, туку како прашање кое подеднакво ги засега мажите и жените.
- Разбирање на родот како социјална, динамична и променлива категорија клучна за унапредување на СРЗП.
- Пристап до информации и услуги од областа на СРЗ кои се прилагодени кон различните потреби на сите мажи, со посебен акцент кон социјално ранливите групи.
- Почитување и прифаќање на различната сексуална ориентација, родови идентитети и родово изразување кај мажите.
- Спроведување на обуки за мажи во врска со нивната улога како партнери во остварувањето на правото на жената за легален и безбеден абортус
- Спроведување на обуки за мажи во врска со споделената одговорност при употребата на модерната контрацепција
- Одржување на обука на младите татковци за поголемо учество во грижата за децата.

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

2.2 Вработување и работни односи

Во правилникот за работни односи донесен на 18.11.2011 година ХЕРА ја зема во предвид родовата рамноправност низ 4 члена:

-Член 18 став 4, Платите на мажите и жените вработени во Здружението ќе бидат одредувани под еднакви услови согласно принципите за недискриминација дефинирани во Членовите 6 и 7 од Законот за Работните односи.

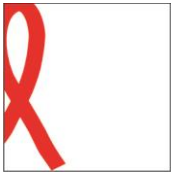
-Член 27, Секоја вработена има право да замине на платено породилно отсуство во траење од 12 месеци. Тука се вклучени и прегледите во пренаталната фаза кои се закажани за време на работните часови. Притоа вработениот треба времено да го извести претпоставениот.

-Член 39 став Д, Во односот кон вработените и кон волонтерите, извршниот/та директор/ка вработува треба да обезбеди плодотворна работна средина во која се почитува еднаквоста и да внимава на здравјето и безбедноста на сите кои работат во Здружението.

-Член 40 Сексуално вознемирување на работното место. Под сексуално вознемирување ќе се подразбира секое вербално, невербално или физичко сексуално однесување со кое извршителот знаел или би требало да знае дека ќе го повреди достоинството на личноста (жена или маж) на која и се обратил. Затоа секое несоодветно експлицитно сексуално однесување ќе се смета за неприфатливо во случај кога е непосакувано, несоодветно или штетно за одредено лице. Особено во случај кога е јасно и директно употребено за одлука поврзана со правата на вработеното лице да учествува на обука, да се стекне со работна позиција, да ја задржи својата работна позиција, при унапредување, кога станува збор за платата или која било друга одлука поврзана со условите за вработување. Исто така, ова важи кога е создадена атмосфера на притисок, непријателство или потценување на вработеното лице.

Во делот на работни односи ХЕРА дополнително се обврзува:

-Да го регулира породилно отсуство за мажите вработени во ХЕРА со правилникот за работни односи

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

- Да го регулира предвременото доброволно враќање на вработените од породилно отсуство
- Да забрани прекинување на договорот за работа во тек на породилно отсуство или бременост
- Да воспостави процедура за заштита на вработени жртви на родово насилство во приватниот живот
- Да воведи процедура за потпишување на изјава од секој вработен за почитување на родовата рамноправност во организацијата
- Да организира задолжителна обука за род за сите ново вработени и даватели на услуги за да се осигура почитување на родовата рамноправност на сите нивоа во организацијата
- Да гарантира рамноправни можности за доедукација и развој на кариера за сите вработени
- Да гарантира имплементација на родово-сензитивни практики во областа на вработувањето, селекцијата и унапредувањето
- Да гарантира балансирање на работата со приватниот животот;
- Да гарантира рамноправно вклучување на мажи и жени во процедурите за вработување;
- Да се стреми кон стимулација на жените да аплицираат на огласот за вработување, а посебно при вработувањето и изборот на менаџерскиот/раководниот тим.

2.3 Родово одговорно буџетирање

Организацијата со оваа политика се обврзува:

- Да се обезбеди и гарантира родово буџетирање во сите фази на буџетскиот процес: планирање, донесување, спроведување и ревидирање во насока на обезбедување на приходи и планови за јавно трошење кое ќе допринесе до подеднаква дистрибуција на ресурси во насока на опфаќање и задоволување на потребите на жените и мажите. -При подготвување на буџети на проекти, програми, услуги ќе се осигура дека средствата се

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

наменети за пресретнување на потребите на жените и мажите како лица кои раководат, ги остваруваат активностите или се крајни корисници.

-Воспоставување на систем за дизагрегирање и анализа на податоците по основ на род за евиденција на буџетските трошења на ниво на приходи на персоналот како и на ниво на дадени услуги до крајни корисници на активностите.

-Поддршка и промовирање на одговорно буџетирање кое се однесува на локалните и националните буџети во Република Македонија посебно во областа на здравството

-Зајакнување на институционалните капацитети и механизми за вклучување на родовите перспективи во јавните политики, стратегии и акциони планови и вклучување на методите за родово буџетирање на национално и локално ниво.

2.4. Развој на програми

ХЕРА при развојот и остварувањето на годишните програми и одделните проекти се обврзува:

-Подеднакво да ги вклучи сите мажи и жени, кои раководат, ги остваруваат активностите и се директни корисници на услугите без да прави разлика во однос на нивната родова идентификација

-Да се земат предвид родовите и контекстуалните социјални аспекти неминовни за целосно остварување на придобивките од програмите

-Дел од програмите да бидат насочени кон долготрајни и одржливи промени со коишто, покрај неколкукратната услуга, ќе обезбедат структурални промени за рамноправни родови во социјални, економски и политики услови во заедницата и општеството

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

-Дел од програмите да бидат насочени кон заштита или обезбедување на законските одредби со кои во земјата се гарантира родова еднаквост

-Сите програми насочени кон собирање на релевантни податоци за состојбите со сексуалното и репродуктивното здравје и права да обезбедуваат родово сегрегирани податоци

- родово сензитивно образование во наставните планови , програми и учебници и лобирање за отстранување на родовите стереотипи и предрасуди

-Програмата за сеопфатно сексуално образование, за која ќе се лобира или ќе се нуди од страна на организацијата, родово сензитивно образование во наставните планови , програми и учебници и лобирање за отстранување на родовите стереотипи и предрасуди

-Да посвети посебно внимание на родот при развојот на информативни и едукативни публикации.

-Да се влијае кон зголемување на одговорноста на медиумите и поттикнување за нестереотипно претставување на родовите во медиумите

2.5 Нудење на услуги

Со оваа политика ХЕРА се обврзува дека ги унапреди и да ги направи родово посензитивни своите сервиси кои ќе:

-Гарантираат услуги кои ефективно ги адресираат различните потреби кај жените и мажите и не се фокусираат само на билошките разлики меѓу мажот и жената туку и на начинот на живот

-Гарантираат учество на жените и мажите, вклучувајќи ги и вулнерабилните жени и мажи при донесување на одлуки за видот и начинот на нудење (дизајнот) на услугите

Х. Е. Р. А.

асоцијација за здравствена едукација и истражување

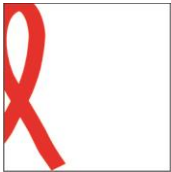
адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

- Се стремат кон рамноправност, со цел постигнување на исти резултати помеѓу жени од различни групи или жени и мажи
- Ставаат акцент на родовата рамноправност при селекција на корисници на одредени сервиси.
- Водат дизагрегирана сервисна статистика по род со цел унапредување и адаптирање на сервисите кон потребите на клиентите
- Гарантираат дека давателите на услуги ги градат капацитетите на корисниците при понуда на одредена услуга и активно ги вклучуваат во планирањето на услугата, грижата за себе и третманот.

2.6 Мониторинг и евалуација

- Преземање на активности од страна на вработените со кои ќе се осигура собирање на податоци кои се дизагрегирани по род во рамки на проекти, активности, програми и услуги со цел да се овозможи квалитетен мониторинг и евалуација
- Вклучување на родовите аспекти во рамки на проектните, сервисните и програмските извештаите, вклучително и во годишниот извештај на организацијата
- Во редовниот процес на месечен мониторинг и евалуација раководени од програмскиот/та директор/ка ќе се следи имплементацијата на активностите според родово дефинирани индикатори
- Административно-финансискиот/ката директор/ка е одговорен/а да собира и врши анализа на податоците по основ на пол за евиденција на буџетските трошења на ниво на приходи на персоналот како и на ниво на дадени услуги до крајни корисници на активностите

Х. Е. Р. А.
асоцијација за здравствена едукација и истражување

адреса Дебарца 56
2 кат стан 4
1000 Скопје

тел. 02/3290 395
факс 02/2556 002
email hera@hera.org.mk
web hera.org.mk

-Извршниот/та директор/ка вработува е одговорен/а секоја година да поднесе извештај за родовото меинстримирање до Управниот Одбор согласно усвоената политика, но и да ги сподели со вработените во организацијата

-Спроведувањето на оваа политика ќе се ревидира еднаш годишно преку формирање на работна група составено од вработени и членови на Управниот Одбор

-Одговорно лице за пријавување на неостварувањето на овие обврски ќе биде Мила Царовска од извршната канцеларија, а Нинослав Младеновиќ од Управниот одбор.